

อภิปรายประเด็นสำคัญจากรายงานพิเศษ

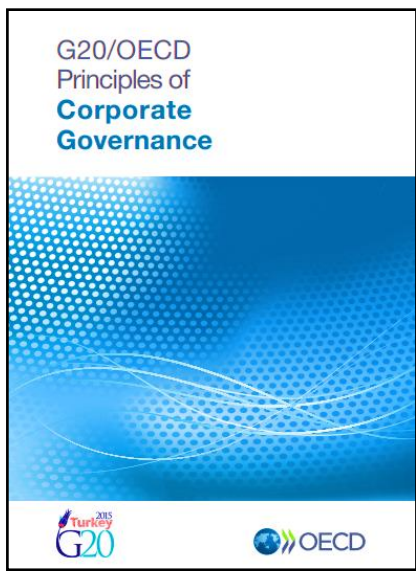
“ความหลากหลายของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน”

“การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทย”

9 มีนาคม 2566

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี..สู่การพัฒนาฐานข้อมูลและงานวิจัยด้านบรรษัทภิบาล..

2542

2547

2558 >>

2555

2560

G20/OECD CG Principles

- I. Ensuring the basis for an effective corporate governance framework
- II. The rights and equitable treatment of shareholders and key ownership functions
- III. Institutional investors, stock markets, and other intermediaries
- IV. The role of stakeholders in corporate governance
- V. Disclosure and transparency
- VI. The responsibilities of the board

SET CG Principles

- I. สิทธิของผู้ถือหุ้น
- II. ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น
- III. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
- IV. การเปิดเผยข้อมูล
- V. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

SEC CG Code

- I. บทบาทของคณะกรรมการ
- II. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- III. เสริมสร้างคณะกรรมการ
- IV. สรรหาและพัฒนาผู้บริหาร
- V. ส่งเสริมนวัตกรรม
- VI. ระบบความเสี่ยงและควบคุมภายใน
- VII. รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงิน
- VIII. สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสาร

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Code: CG Code)

1 หลักปฏิบัติ Principle

ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน

2 หลักปฏิบัติ Principle

กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน

3 หลักปฏิบัติ Principle

เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
• โครงสร้างคณะกรรมการ / ขนาด
• ความหลากหลายของกรรมการ
• ความเหมาะสมของประธานกรรมการ
• ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ
• การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ

4 หลักปฏิบัติ Principle

สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
• นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสม

5 หลักปฏิบัติ Principle

ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ.

6 หลักปฏิบัติ Principle

ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม

7 หลักปฏิบัติ Principle

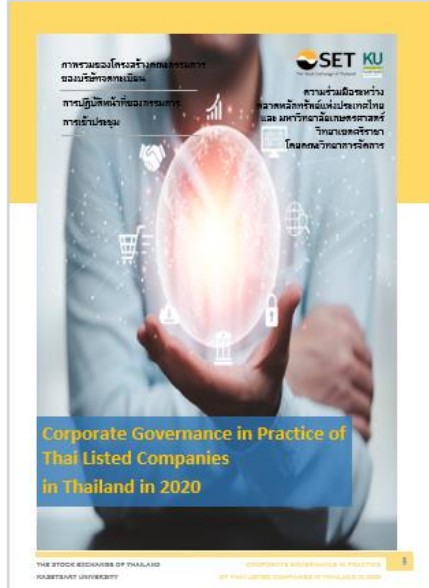
รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล

8 หลักปฏิบัติ Principle

สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

1

Corporate Governance in Practice of Thai Listed Companies in Thailand in 2020

ภาพรวมของโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียน

- ขนาดของคณะกรรมการ
- ความหลากหลายในด้านต่างๆ ในคณะกรรมการ

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ

- การเข้าร่วมประชุมของกรรมการ

ครอบคลุมบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดที่มีรายชื่อ ณ สิ้นปี 2563 จำนวน 731 บริษัท

2

การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทย ปี 2563

Policy: นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

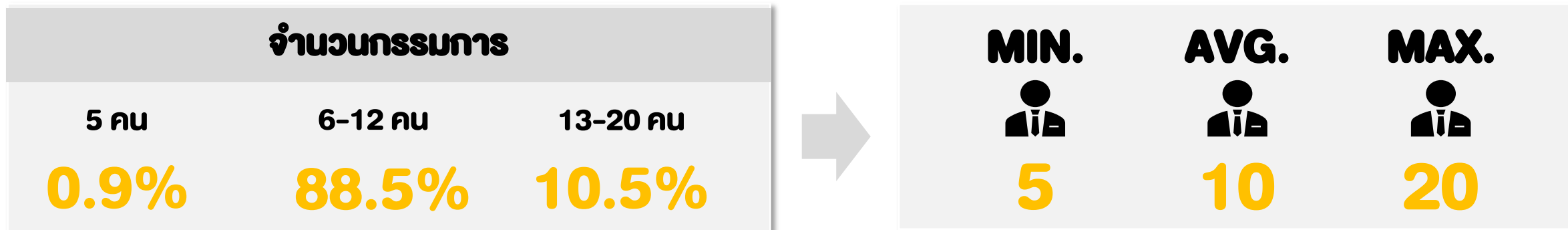
Payment: การจ่ายค่าตอบแทนและรูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ค่าตอบแทนกรรมการ ครอบคลุม 689 บริษัท / ค่าตอบแทนผู้บริหาร ครอบคลุม 594 บริษัท

หลักปฏิบัติ 3.1

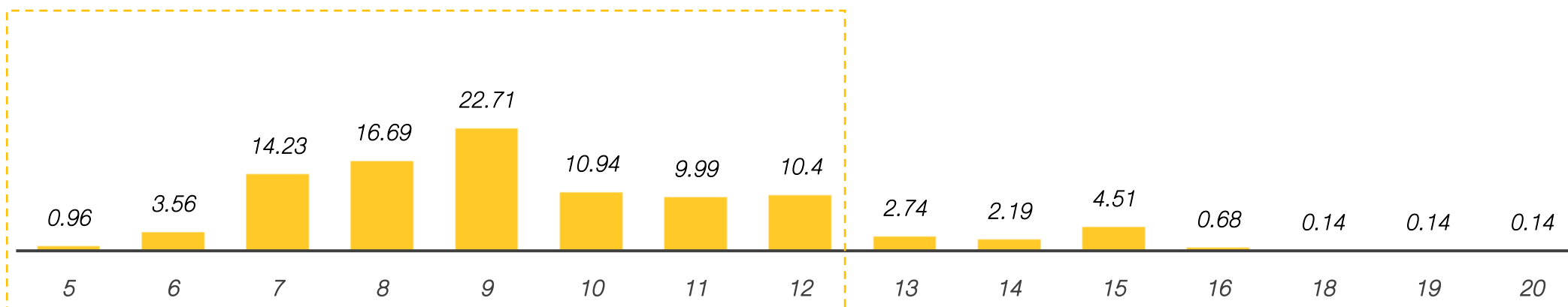
คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพางค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ: จำนวนกรรมการมีความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

จำนวนกรรมการบริษัทในแต่ละบริษัท

(หน่วย: % ของบริษัทจดทะเบียนที่ทำการศึกษา)

ประเภทของกรรมการในคณะกรรมการ

หลักปฏิบัติ 3.1

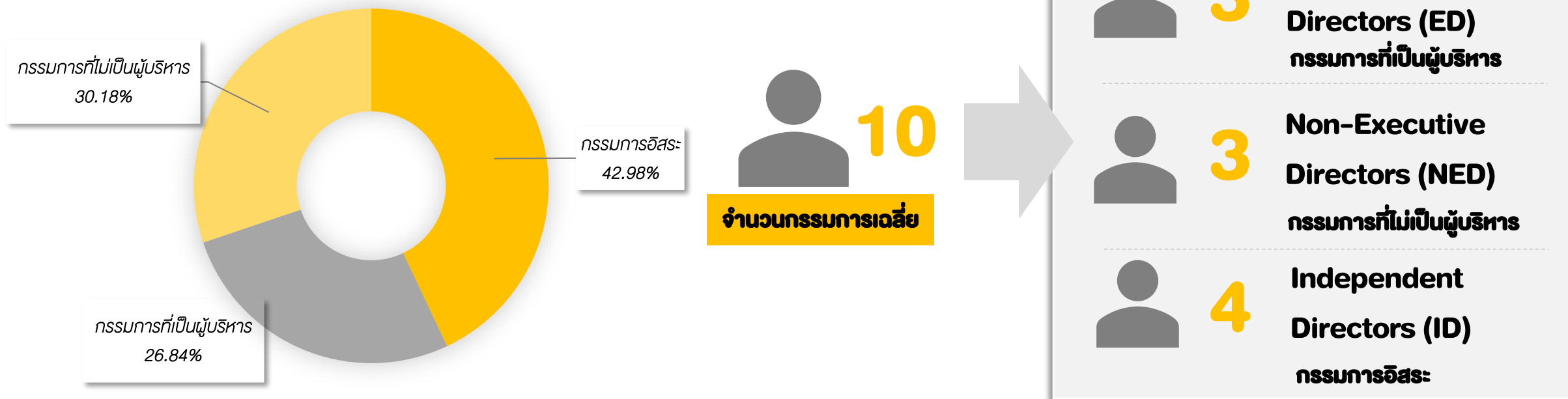
คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ: ต้องมีกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คน ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจ

เกณฑ์ ก.ล.ด.: กรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน

จำนวนที่นั่งกรรมการ จำแนกตามประเภทกรรมการ

(หน่วย: % ของจำนวนที่นั่งกรรมการทั้งหมด)

จำนวนที่นั่งกรรมการทั้งหมด 7,020 ที่นั่ง จาก 731 บริษัท

ความหลากหลายของคณะกรรมการ: IWF

หลักปฏิบัติ 3.1

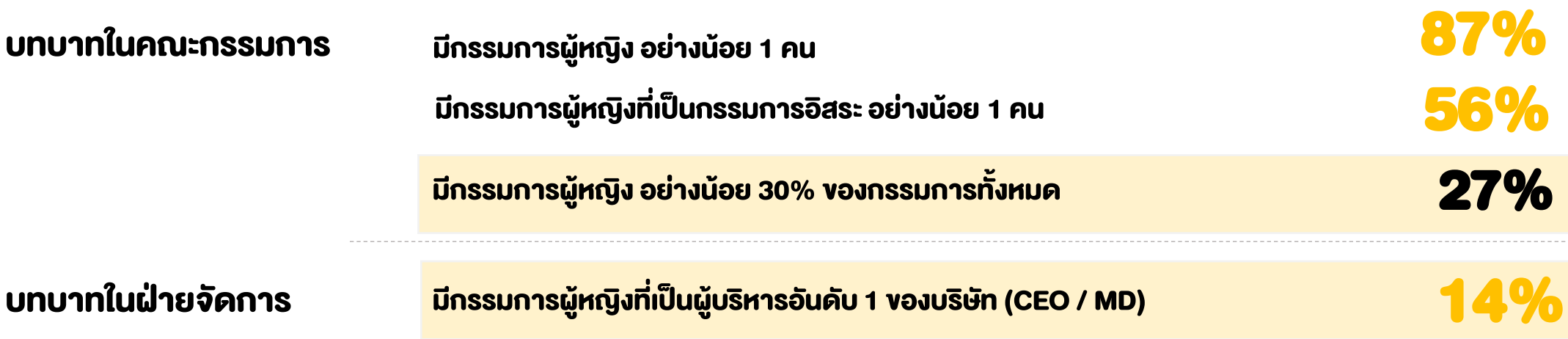
คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพางค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ: จำนวนกรรมการมีความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

บทบาทของกรรมการผู้หญิง

(หน่วย: % ของบริษัทจดทะเบียนที่ทำการศึกษา)

หมายเหตุ: ตามเอกสารประกอบการสัมมนา (CGR Workshop 2023) ของ IOD พิจารณาเพิ่มจำนวนผู้หญิงในคณะกรรมการ เป็น “มีกรรมการผู้หญิง อย่างน้อย 2 คน” และสัดส่วนกรรมการผู้หญิง 30%

หลักปฏิบัติ 3.1

คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพางค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ: จำนวนกรรมการมีความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

ค่าเฉลี่ยอายุกรรมการ

AVG. 61 ปี

📍 คณะกรรมการมากกว่า 55% มีอายุมากกว่า 60 ปี

- 📁 กรรมการที่มีอายุน้อยที่สุดเป็น “กรรมการอิสระ”
- 📁 กรรมการที่มีอายุมากที่สุดเป็น “กรรมการที่เป็นผู้บริหาร”

อายุเฉลี่ยของกรรมการ จำแนกตามประเภทกรรมการ

- 📍 “กรรมการอิสระ” มากกว่า 70% มีอายุมากกว่า 60 ปี
- 📍 “กรรมการที่เป็นผู้บริหาร” มากกว่า 64% มีอายุระหว่าง 46 - 60 ปี

โดยเฉลี่ย
กรรมการผู้หญิงอายุมากกว่ากรรมการผู้ชาย 2 - 3 ปี
ในทุกตำแหน่งกรรมการ

หลักปฏิบัติ 3.2

คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

แนวปฏิบัติ: ประธานกรรมการควรเป็นกรรมการอิสระ และประธานกรรมการควรแยกการดำรงตำแหน่งจากกรรมการผู้จัดการใหญ่

หมายเหตุ: ในบางประเทศกำหนดแนวทางปฏิบัติว่า หากประธานกรรมการไม่ได้เป็นกรรมการอิสระ ควรกำหนดสัดส่วนกรรมการอิสระมากกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด หรือมี Lead Independent director

หลักปฏิบัติ 3.2

คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้คุณพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

BOARD 10 ปี

- **ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท ประมาณ 10 ปี หรือประมาณ 2 วาระ**
- **ระยะเวลาดำรงตำแหน่งน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 1 ปี**
- **ระยะเวลาดำรงตำแหน่งมากที่สุด คือ 36 ปี**

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จำแนกตามประเภท กรรมการ

ภาพรวม **62%** ของกรรมการทั้งหมด มีระยะเวลาเฉลี่ยไม่เกิน 10 ปี

“กรรมการที่เป็นผู้บริหาร”
มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเฉลี่ยมากกว่า 10 ปี ในสัดส่วนที่มากกว่ากรรมการประเภทอื่นๆ

“กรรมการอิสระ” มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเฉลี่ยมากกว่า 10 ปี ในสัดส่วนที่น้อยกว่ากรรมการประเภทอื่นๆ

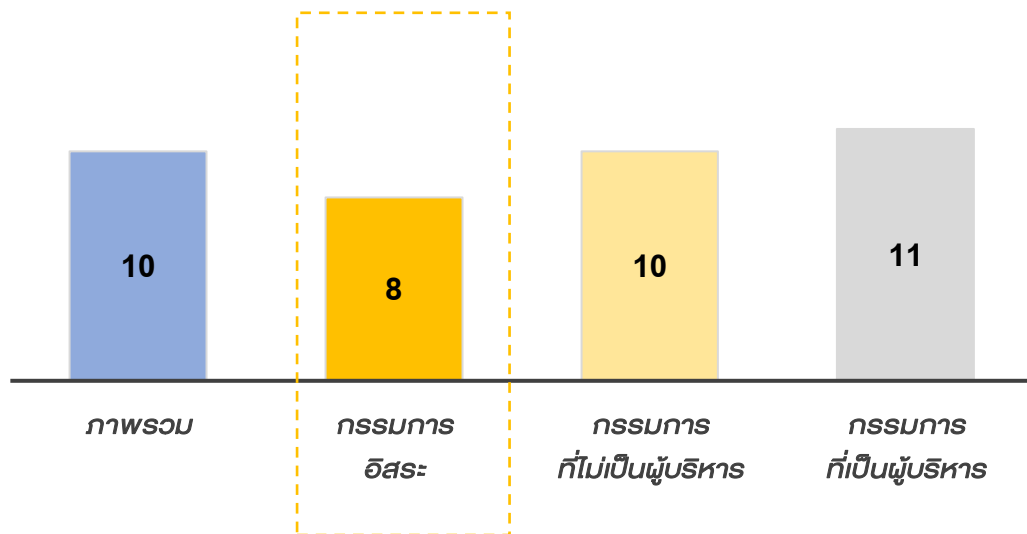
วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระ

หลักปฏิบัติ 3.2

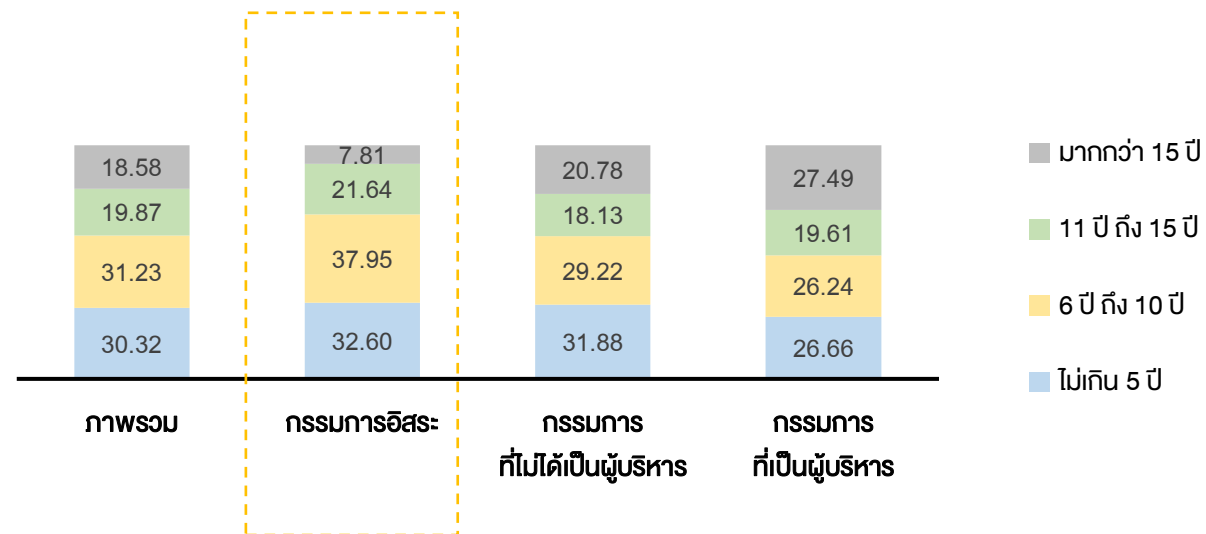
คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้คุณพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

แนวปฏิบัติ: กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี

ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งกรรมการ
จำแนกตามประเภทกรรมการ
(หน่วย: ปี)

ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งกรรมการ
จำแนกตามประเภทกรรมการ
(หน่วย: % ของที่นั่งกรรมการแต่ละประเภท)

หลักปฏิบัติ 3.3 – 3.4

คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้ และคณะกรรมการควรพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจงใจให้คณะกรรมการนำพาองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

แนวปฏิบัติ: คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการสรรหา ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่และประธานควรเป็นกรรมการอิสระ

แนวปฏิบัติ: คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน

คณะกรรมการชุดย่อที่รับผิดชอบดูแลงานด้านเดียว

- 96.58% จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นชุดย่อ รับผิดชอบด้านเดียว
- รองมา คือ คณะกรรมการบริหาร (71.14%)
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (55.13%) และ
- คณะกรรมการบรรษัทภิบาล / สรรมาภิบาล (22.02%)

การจัดตั้ง คณะกรรมการ ชุดย่อ

คณะกรรมการชุดย่อที่รับผิดชอบดูแลงานมากกว่าหนึ่งด้าน

- บางบริษัทจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบรับผิดชอบร่วมกับหน้าที่อื่นๆ เช่น บรรษัทภิบาล / ความเสี่ยง / การปฏิบัติงาน / CSR
- คณะกรรมการชุดย่อที่รับผิดชอบงานมากกว่าหนึ่งด้านในชุดเดียวกันที่แพร่หลายมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ
  - คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน (65.25%)
  - คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล (6.15%)
  - คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและบรรษัทภิบาล (3.29%)

หลักปฏิบัติ

3.5

คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ

แนวปฏิบัติ: กรรมการแต่ละคนควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี

97.13%

ของบริษัทที่ทำการศึกษา
(731 บริษัท)

กรรมการแต่ละคนเข้าประชุม
ตามแนวทางปฏิบัติ
ประชุมน้อยที่สุด 2 ครั้ง มากที่สุด 30 ครั้ง

จำนวนและสัดส่วนการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ

กรรมการเข้าร่วมประชุมฯ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ **94.26%**

ต่ำสุดที่ **52.83%**

สูงสุดที่ **100%**

การดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในหลายบริษัท

หลักปฏิบัติ

3.5

คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ

แนวปฏิบัติ: ควรกำหนดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัท แต่รวมแล้วไม่ควรเกิน 5 บริษัทจดทะเบียน

(หน่วย: % ของจำนวนกรรมการทั้งหมด)

81.88%

ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัท
จดทะเบียนเพียง**บริษัทเดียว**

18.12%

ดำรงตำแหน่ง
มากกว่า 1 แห่ง

กรรมการ 13 ท่าน
0.24%

ดำรงตำแหน่ง
มากกว่า 5 แห่ง

กรรมการดำรงตำแหน่ง
ในบริษัทมากที่สุด คือ **11** บริษัทจดทะเบียน

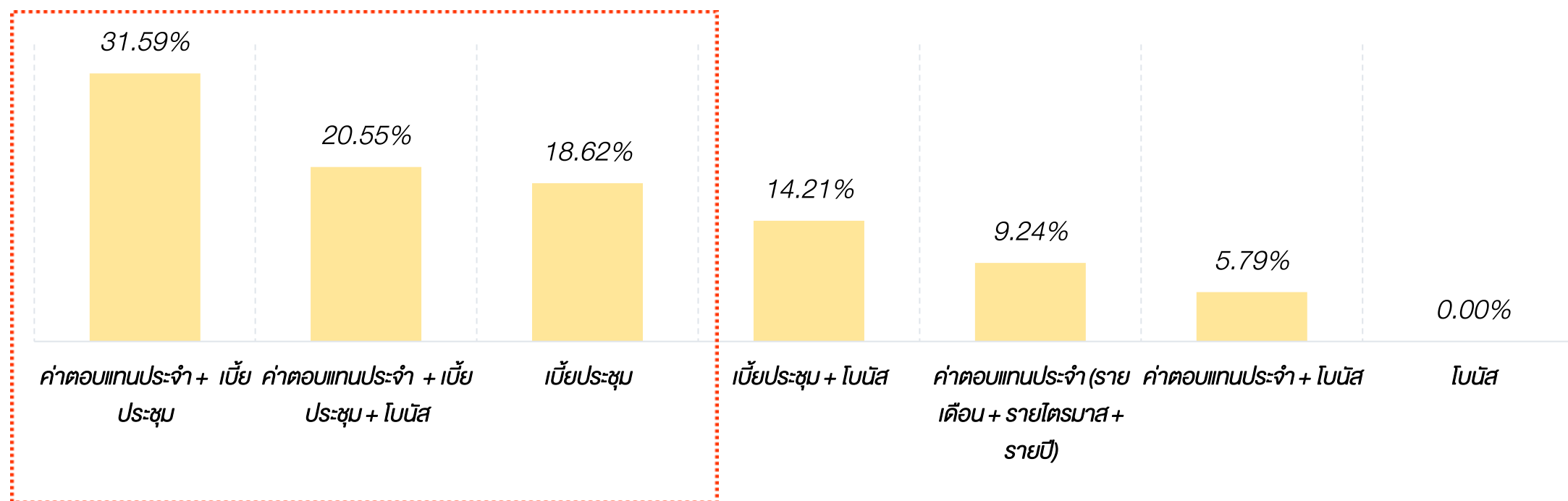
อภิปรายประเด็นสำคัญจากรายงานพิเศษ

“การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทย”

9 มีนาคม 2566

รูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ

(หน่วย: % ต่อบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดที่ทำการศึกษา)

เบี้ยประชุม

จ่ายให้ประธาน
1.5 เท่าของกรรมการ

ค่าตอบแทนคงที่

จ่ายให้ประธาน
2.0 เท่าของกรรมการ

โบนัส

ขึ้นอยู่กับผลประกอบการ
+ เพดานโบนัส

เบี้ยประชุม

กรรมการ

3,000 บาท - 250,000 บาท ต่อครั้ง

ประธานกรรมการ

3,000 บาท - 500,000 บาท ต่อครั้ง

ค่าตอบแทนรายเดือน

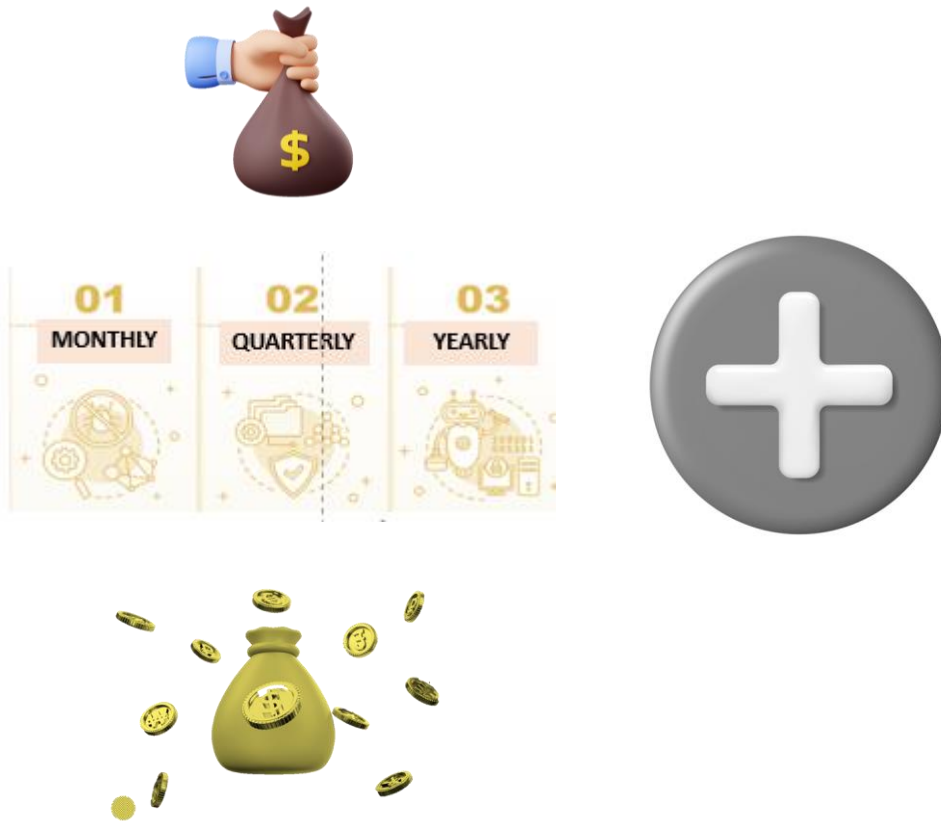
กรรมการ

2,500 บาท - 480,000 บาท ต่อเดือน

ประธานกรรมการ

10,000 บาท - 600,000 บาท ต่อเดือน

ค่าตอบแทนกรรมการที่เป็นตัวเงิน

ค่าตอบแทนกรรมการที่ไม่เป็นตัวเงิน

- การทำประกันภัยความรับผิด สำหรับกรรมการและเจ้าหน้าที่ (Directors' and Officers' Liability Insurance: D&O)
- การทำประกันสุขภาพให้กรรมการ
- สวัสดิการเกี่ยวกับการเดินทาง อาทิ ค่าเดินทาง ค่าน้ำมัน เป็นต้น
- การจัดอบรม / การเข้าร่วมอบรมเกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่กรรมการ
- การให้สิทธิในการซื้อหุ้นแก่กรรมการและพนักงาน (Employee Stock Option Program : ESOP)
- สวัสดิการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสินค้าและบริการของบริษัท เป็นต้น

โดยภาพรวม ค่าตอบแทน
กรรมการเฉลี่ยประมาณ
720,000 บาท ต่อคน ต่อปี

กลุ่มกรรมการภายนอก
(กรรมการอิสระและกรรมการที่
ไม่ได้เป็นผู้บริหาร
ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่า
กรรมการจากภายใน
(กรรมการที่เป็นผู้บริหาร)

กรรมการจากภายนอก 850,000 บาท ต่อคน ต่อปี

กรรมการอิสระ
1,000,000 บาท
ต่อคน ต่อปี

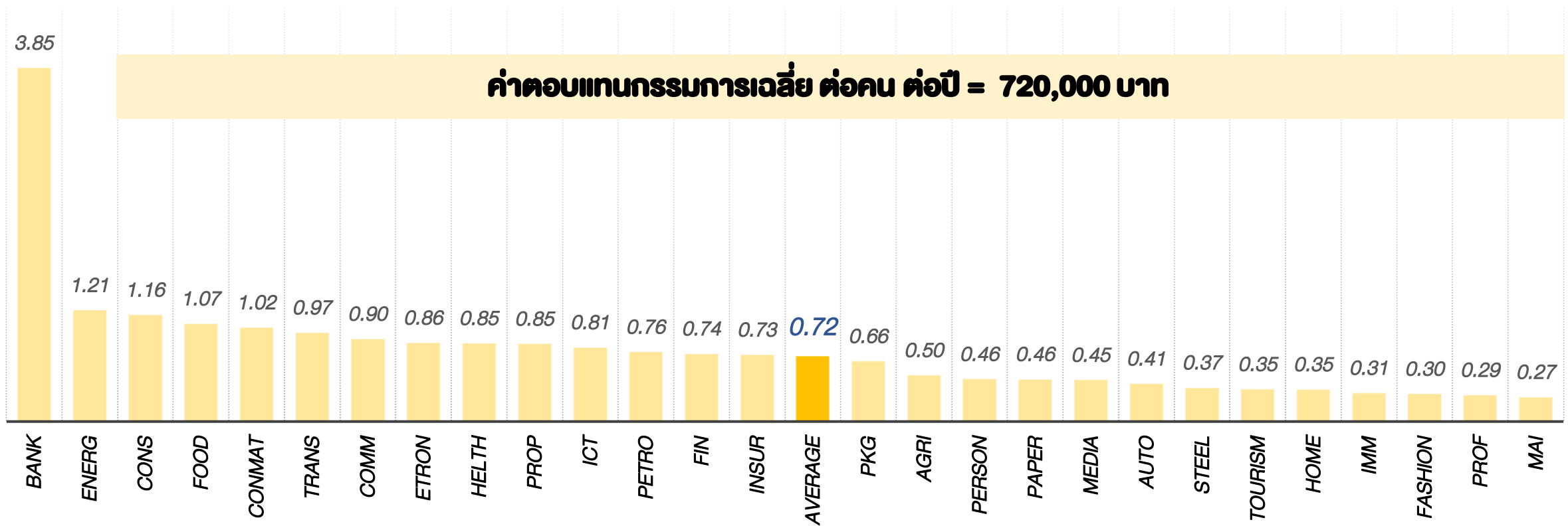
กรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร
710,000 บาท
ต่อคน ต่อปี

กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
810,000 บาท
ต่อคน ต่อปี

การจ่ายค่าตอบแทน
กรรมการกลุ่มนี้ มีแนวโน้ม
งดจ่ายค่าตอบแทนคงที่

ค่าตอบแทนกรรมการเฉลี่ย ต่อคน ต่อปี จำแนกตามหมวดธุรกิจ (หน่วย: ล้านบาท)

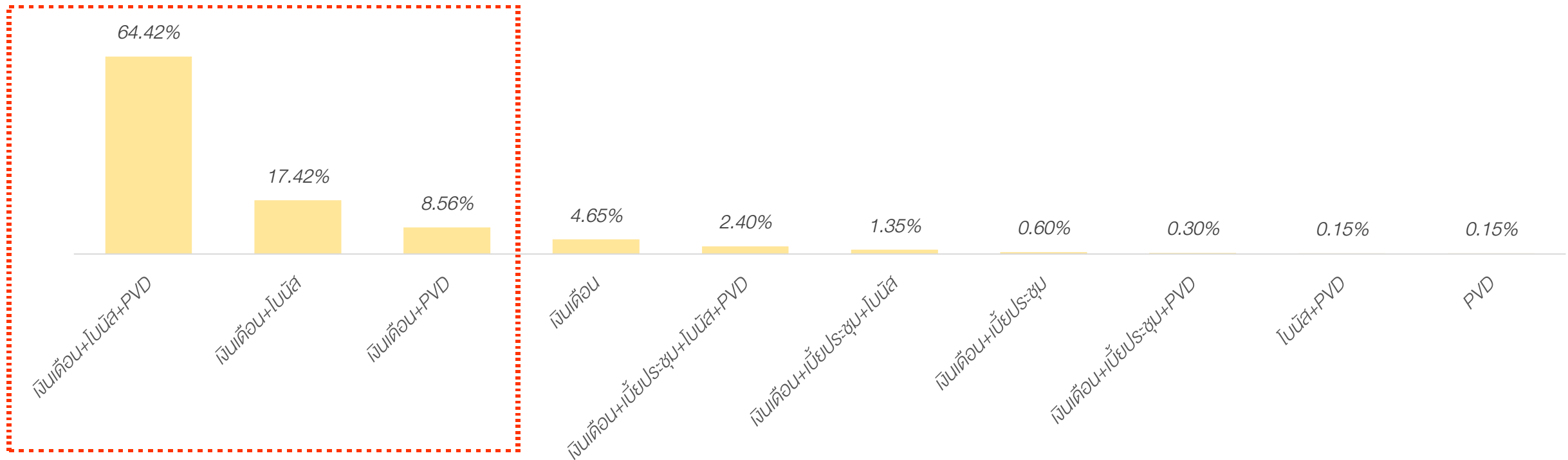

มีกรรมการจำนวนหนึ่งที่ปฏิเสธ ขอไม่รับค่าตอบแทนใดๆ
หรือบางส่วน โดยให้เหตุผลว่า

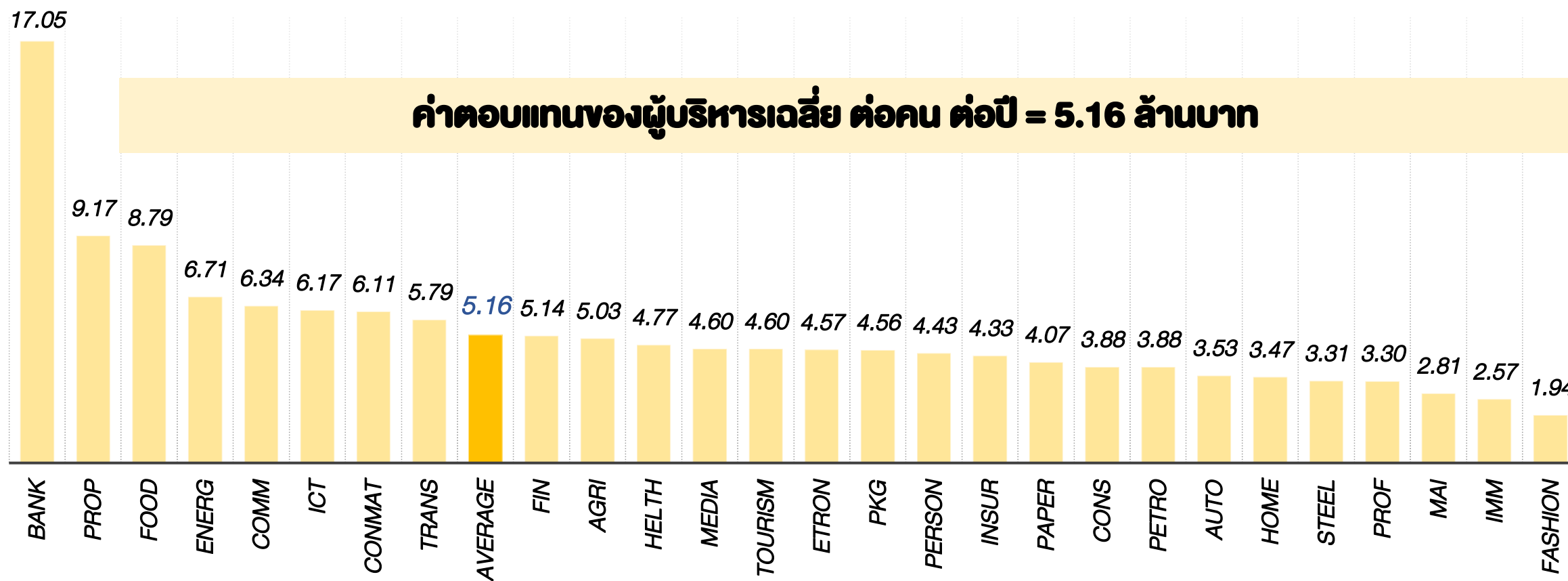
- 1) กรรมการที่เป็นผู้บริหาร ขอไม่รับค่าตอบแทน
เพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 2) ผู้ก่อตั้งกิจการที่เป็นประธานกรรมการบริษัทขอสิทธิ
- 3) กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ขอสิทธิ
เพื่อการเติบโตในอนาคตของบริษัท

รูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร

(หน่วย: % ต่อบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดที่ทำการศึกษา)

ค่าตอบแทนของผู้บริหารเฉลี่ย ต่อคน ต่อปี จำแนกตามหมวดธุรกิจ (หน่วย: ล้านบาท)

ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนใน SET และ mai (CEO Survey: Economic Outlook 2022)

ประเด็นพิเศษ: ความหลากหลายทางเพศ

ท่านทราบเกี่ยวกับแนวทางการผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนไทย
เพิ่มสัดส่วนกรรมการผู้หญิง หรือไม่

มากกว่า 90% รับทราบ

ณ สิ้นปี 2564 บริษัทของท่านมีสัดส่วนกรรมการผู้หญิง
มากกว่าหรือเท่ากับ 30% ของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด

30% ของ บจ.* มีกรรมการ หญิง $\geq 30\%$

หากบริษัทมีจำนวนกรรมการผู้หญิงน้อยกว่า 30% ของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด บริษัทของท่านมีแนวทางดำเนินการอย่างไร

23%

ไม่เปลี่ยนแปลง
เพราะมีความเหมาะสมอยู่แล้ว

73%

นำมาพิจารณาประกอบกับความเหมาะสม
ในการทำหน้าที่เป็นกรรมการของบริษัท

4%

ปรับเปลี่ยนกรรมการ
เมื่อกรรมการบางท่านครบวาระ

“แนวทางปฏิบัติที่ดึงดูดกรรมการบริษัท เพื่อการพัฒนาธุรกิจที่ยั่งยืน”

13:30 – 13:55 น. อภิปรายประเด็นสำคัญจากรายงานพิเศษ

“ความหลากหลายของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน”
และ “การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ และผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทย”

ผศ. ดร.พวสวท พวสวท
คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

สุมิตรา ตั้งสมวรวงษ์
ฝ่ายวิจัย
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Full Report